

a z povinnosti k případné náhradě škody však vyplývá také přímost zmocnitelského poměru jen mezi stranou a zmocněncem, nikoliv i mezi stranou a substitutem, jenž tedy při pravidelném stavu věci může se držeti jen substituenta jako svého smluvníka (arg. také § 1022 obč. zák. a § 160 prvý odstavec, jakož i opakem § 35 prvý odstavec c. ř. s., podle nichž se poměr zmocnitelský, a to původní, základní poměr zástupčí, neruší smrtí strany, nýbrž smrtí zmocněnce). Ale v souzeném případě má se věc proto jinak, že se v žalobě dodatečně tvrdí a na tom se i zakládá nárok žalobní, že žalovaná strana o zřízení substituce žalobcem byla substituentem Dr. K-em vyrozuměna o tom, že žalobce bude nárok za práce ve sporu a za výlohy požadovati přímo na žalované, a že žalovaná strana svůj závazek uznala. I když tu tedy nebylo výslovného postupu, stal se mlčky tím, že žalovaná strana svými orgány svou platební povinnost přímo žalobci proti zaň jednajícím Dr. K-ovi uznala (§ 863 a 1396 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Ve věci není dovolání opodstatněno. Bylo zjištěno, že žalovaná ve sporu Ck IIIa 544/25 udělila dr. Josefu K-ovi procesní plnou moc, v níž mu vyhradila právo ustanoviti si zmocněnce se stejnou plnou mocí, že dr. K. přenesl tuto plnou moc ve stejném rozsahu na žalobce a o tom žalovanou uvědomil. Za těchto okolností vznikl mezi stranami přímý mandátní poměr a důsledkem toho přímé žalobní právo jednoho proti druhému, jak bylo vyloženo v rozhodnutích čís. 482 a 4766 sb. nejv. soudu, k nimž se poukazuje. Tím je otázka aktivní legitimace žalobcovy rozhodnuta kladně a, protože výše zažalované pohledávky není sporná, je odsuzující výrok na místě. Má-li žalobce také ještě nárok proti dr. K-ovi, a došlo-li také ještě k uznání nároku žalobcova žalovaným společenstvem, je nerozhodné.

Čís. 12145.

Ručení za škodu z provozu silostrojů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

Předpokladem pro použití předpisu § 1 (4) aut. zák. jest, že se odnětí dispozice nad silostrojem stalo postupem objektivně (absolutně) bezprávným, činem přičícím se předpisům všeobecného právního řádu; nestačí porušení ustanovení smluvních, vydaných nikoliv v zájmu všeobecném, nýbrž jen k úpravě právního poměru stran. Pomocníkem v provozu není jen ten, komu vlastník svěřil technické zacházení s autem, nýbrž i ten, komu svěřil právní nakládání s autem.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1932, Rv I 1085/31.)

Manžel žalobkyně byl usmrčen autem náležejícím žalovanému a řízeným Štěpánem N-em. Žalobě o náhradu škody bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Předpokladem pro použití předpisu § 1 odstavec (4) zákona o automobilech jest podle ustálené judikatury nejvyššího soudu, — jakž i dovolatel připouští, — že se odnětí dispozice nad silostrojem vlastníku stalo postupem objektivně (absolutně) bezprávným, činem, příčícím se předpisům všeobecného právního řádu; nestačí tedy porušení pouhých ustanovení smluvních, vydaných nikoli v zájmu všeobecném, nýbrž jen za účelem úpravy právního poměru stran. V scuzeném případě není tento předpoklad splněn, i když se příběh sběhl tak, jak žalovaný tvrdí. Podle svého tvrzení dal domovníku Janu H-ovi příkaz, by telefonoval do garáže Josefa B-a, by bylo auto do garáže odvezeno, H. však telefonoval do garáže opak, že pro auto nemusejí posílat, poněvadž ho doveze Štěpán N., jemuž H. auto skutečně k odvezení do garáže svěřil a jenž podnikl osudnou jízdu na černo, za které byl manžel žalobkyně přejet a usmrčen. Tím poskytl žalovaný H-ovi prostředek a možnost, by se ujal detence a dispozice nad silostrojem. Jestliže H., zneuživ této příležitosti, nesvěřil odvezení auta proti příkazu zřizenci garáže, nýbrž Štěpánu N-ovi, nejde o protiprávní postup, který je bezprávným absolutně, bez ohledu na osobu protiprávnost přivodivší a bez ohledu na její právní poměr k vlastníku auta, nýbrž jen o porušení příkazu. Pomocníkem v provozu není jen ten, komu vlastník svěřil technické zacházení s autem, nýbrž i ten, komu svěřil právní nakládání s autem, neboť i to jest součástíkou provozu. Byl proto H. pomocníkem žalovaného v provozu. Nezáleží na tom, že Štěpán N. nebyl v přímém smluvním poměru se žalovaným, stačí, že byl k odvezení auta ustanoven osobou k nakládání s autem oprávněnou (H-em). Nezmocnil se auta postupem objektivně protiprávním, nýbrž jen vzhledem k tomu, že H. ustanoviv ho k odvezení auta, porušil daný mu příkaz. Jest proto i N-a považovati za pomocníka žalovaného v provozu a nelze žalovaného zbaviti ručení za škodu jízdou na černo N-em způsobenou ve smyslu § 1 odstavec (4) automob. zákona.

Čís. 12146.

I (místní) dráha jest povinna dbáti pravidel opatrnosti uvedených v §§ 1297 a 1299 obč. zák. a neosvobozuje ji, že učinila vše, co jí úřady předepsaly. Jest zodpovědna za škodu způsobenou tím, že se bezpečnostní opatření, jež železniční správa uložila dráze, v době úrazu ukázala následkem změněných místních nebo dopravních poměrů nedostatečnými nebo neúčelnými.

Při drahách nižšího řádu může býti upuštěno od bezpečnostních opatření, předepsaných provozovacím železničním řádem, zejména i od uzavírání přejezdů závorami, avšak jen, pokud to dopouštějí zvláštní poměry. Změnily-li se tyto poměry tak, že dosavadní bezpečnostní opatření nejsou postačitelna a účelna, jest správa dráhy povinna zjednatí nápravu nebo, není-li k tomu sama oprávněna, upozorniti na to dohlédací úřad, by mohl rozhodnouti o zdokonalení bezpečnostních opatření. Změnou v poměrech nerozumí se jen změna v provozu dráhy samé, nýbrž i změna v dopravě po cestě křižující trať dráhy.

(Rozh. ze dne 26. listopadu 1932, Rv I 1133/31.)